

Актуальні обмеження НБУ на валютному ринку

4 червня 2015 року набрала чинності Постанова Національного банку України «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України» № 354 від 3 червня 2015 року, яка продовжує дію обмежень на валютному ринку до 3 вересня 2015 року. В той же час положення Постанови № 354 послаблюють деякі обмежувальні заходи, спрямовані на стабілізацію ситуації на валютному ринку України.

Так, збільшено верхню межу суми готівкових коштів, що видаються банками юридичним особам та фізичним особам-підприємцям. Тепер ця сума складає 300 000 гривень протягом одного банківського дня (раніше – 150 000 гривень). Винятком є виплата зарплат, витрати на відрядження й інші соціальні виплати.

Банкам і надалі заборонено продавати іноземну валюту клієнтам (крім фізичних осіб), які мають кошти в іноземній валюті, розміщені на поточних і депозитних рахунках у цьому або в інших банках. Щоправда, зазначена заборона тепер не поширюється на випадки, коли загальна сума коштів на валютних рахунках клієнта менша 25 000 доларів США (раніше – 10 000 доларів США). При цьому не враховуються кошти на рахунках клієнта, майнові права на які надані в заставу, а також кошти на рахунках у банках, щодо яких запроваджена процедура тимчасової адміністрації або які знаходяться в процесі ліквідації.

Зберігається вимога щодо обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку України 75% надходжень в іноземній валюті з-за кордону на користь юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців, іноземних представництв (крім офіційних представництв).

Резидентам і надалі заборонено погашати кредити (позики) в іноземній валюті за договорами з нерезидентами раніше передбаченого договором строку. Зазначене обмеження поширюється також на виплату відсотків за такими договорами. НБУ не здійснює реєстрацію змін до договорів кредиту (позики) від нерезидентів, що стосуються скорочення строків виконання резидентами-позичальниками зобов'язань за такими договорами або їх дострокового виконання.

НБУ продовжив також дію заборони, зокрема, на:

- купівлю іноземної валюти з метою проведення операцій із повернення дивідендів іноземному інвесторові за кордон;
- купівлю іноземної валюти з метою повернення за кордон коштів, отриманих іноземними інвесторами за операціями з продажу корпоративних прав юридичних осіб, що не оформлені акціями, зменшення статутних капіталів юридичних осіб, виходу з господарських товариств іноземних інвесторів;
- купівлю іноземної валюти з метою повернення за кордон коштів, отриманих іноземними інвесторами за операціями з продажу цінних паперів українських емітентів (крім випадків продажу боргових цінних

- паперів на фондових біржах);
- переказ фізичними особами іноземної валюти за кордон за поточними валютними неторговельними операціями без підтверджувальних документів на суму понад 15 000 гривень на день (150 000 гривень на місяць). Це обмеження не поширюється на перекази коштів, отриманих як оплата праці нерезидентами в Україні.
- продаж готівкової іноземної валюти одній особі в одній банківській установі на суму понад 3 000 гривень на день.

Видача готівкових коштів у межах України за електронними платіжними засобами здійснюється виключно в гривнях.

У разі купівлі та перерахування за кордон за імпортними операціями іноземної валюти в розмірі понад 50 000 доларів США, юридичні особи та фізичні особи-підприємці крім підтверджуючих документів повинні надати банку довідку з Державної фіскальної служби про відсутність заборгованості по сплаті податків і зборів, а за необхідності також і відповідний акт цінової експертизи.

Крім цього, положення Постанови № 354 передбачають, що розрахунки за операціями з експорту та імпорту товарів, передбачених в статтях 1 та 2 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті», і надалі здійснюється у строк, що не перевищує 90 календарних днів.

Національний банк України Постановою № 355 від 3 червня 2015 року спростив порядок здійснення контролю уповноваженими банками за операціями резидентів щодо оплати робіт, послуг, права інтелектуальної власності шляхом підвищення порогу документального підтвердження відповідності кон'юнктурі ринку контрактних цін на роботи, послуги, права інтелектуальної власності, які є предметом договору резидентів з нерезидентами, з 25 000 євро до 50 000 євро.